

ԱՐԱՐԱՏ

Ե. ՏԱՐԻ. ՀՎՈՐ 25. 1854. ՄԵՐՏԻ 5

Յայուրաբովին:

Էջտափ լ ըստքի վեց ամիսը լրոցաւ Արա ընթերցողաց ծեր-
մառնութիւննեն խրախուճիլով, յօժարումն այսուհետեւ փոքր ՚ի շա-
տէ նոր նոր լուրիք ևս հաղորդել, թէ առեղույթ կատար և Օ ականազո՞յի
Ա էաւնի օրոգիրներն և թէ Ա վելապահաւ միշտ Սանկտպետերութաց
Վրացինեն քաղերով, և յուսամ որ Էջտափուց ընթերցողը ուս վո-
գաբութեանց վերաց ցրց չ'առն Ֆէկ կերպ անբաւականութիւն մա-
նաւոնդ որ՝ որպէս մեր ընթերցովը, նոյնական և այլ ձայց աղջի
ընթերցասէրը, փափազանոց ցանկանումն լսել այն նոր լուրերը, որն
որ Վայրուց պարուաւոր է, և կարող է նոյս բազմամերը լցուցու-
նելու համար՝ հրատարակել.

ԹԻՖԼԻՍ

Ա ինչեւ բաւն բարեկենդանի օրը քաղաքիս օրոյ եղանակը համապետ
թէ գարնանացին եղանակի հաւաագ էր, երկինքն ըստ մեծի մասին
պարզ, արեգակն ջերմութիւնն ախորժ, և ցուրտն յոյժ նուազ կամ
անցոց, Բայց վեեար՝ 18. լուսնի ծնունդի հետ սկսաւ անձրևախտուն
նիւն. որոյ պատճառած ցեխն՝ ցամքեցուցին սաստիկ քամիներն, Պայն
գոտինութիւնն պատահեցաւ և լուսնի առաջին քառորդին, անձրեւ

ձման և քումի, որ և Գիետըլստի մընչեւ վերջին զիշէցն ահեց Ապարտի Ա. նշանաւուր եղեւ առասիկ բամբախ, որ սուեցուցել էր զեւ ի՞ր և օքք արդյաշնացին էր, բայց բամբին շարունակ և ցուրաւ Երեկոնք օքն էր արօրու և արեգակին չերան թերեւնն բաւական անօրդ և զա որդուցին Բայց պատը ձման էր, և ցուրաւ հուշեցաւ:

Վառառավելինն ամեն կերպ ու ուժեցի և փաղոցներն ցւ ամեն քառ թիւնութ: Եթէրէտ և զներն իւրեանց սուասութեան համեմատ չեն: Եցն առասութիւնն երեւում էր և այս տարեղինն ոկան, միանի փաղոցնէր առաջ, բայց ոչճմ առաս, ոչտ. եւանիք:

Վորին Կրցարաբրացական Անձութիւնն Անքանիան ամենացի Առաջ 1850. Դեկտ. 6. շնորհեալ և Ահամաս Հրամարակութանքին Պարբեսա ափացլու Ենիան Վանանց Պետերալ Ահամատանա Հրամարն Եւշուն Աստիւ Հայովակի Բնէքը ուղեանց Հրամարակի Արքանցի Ապրանց Ապամանն Բնէքուղեանդ, բնակիրդն ի ձմէվիս, ասպետական նշան Աբրուհացի Առաւելինց փարա խուն, ի շնորհս անարար ծառոցներին ամառնաց նորաւ Հրամանա տարի բարուրական կրուտացութեան ծովաց յացուցու Արքանու: Յ. Ա. Պ նոյն տուրքաւ Վորին Կրցարաբրացական Անձութիւն շնորհեալ Եներալ Խնդեսանութիւնն անդամնի Անդ արք անառան կալասա նական եւ զիշաց Հրամարնի անդամնը այս ընկերութեան, Եթուամիթիթա պօքանի Ակրօնի Անտօնիան, Սասկճանաւոր Աբրուկան Գրացիանց, Անուղիւն բնակի Անձիկինն անց, Բնէքիրդու Քաղաքացի Խոստի անց, և Խոճիաց հաղատակ Պողոս Գրասկրի անց, և զինազոր (Ենու Ֆու) Անուանկան Գիշու: Յ. Ա.

Դ 18. Դեկտ. 1850 ամիս Վորին Կրցարաբրացլու Ենիան Արքա կանան Վրաբարքոցի ամսնը եղաւ տարեզարձ Անդաման Շնէքը ուղեանք Հոգէառնիքան, և ոց հանդիսի մէջ արք անառան կալասա նական եւ զիշաց Հրամարնի անդամնը այս ընկերութեան, Եթուամիթիթա պօքանի Ակրօնի Անտօնիան, Սասկճանաւոր Աբրուկան Գրացիանց, Անուղիւն բնակի Անձիկինն անց, Բնէքիրդու Քաղաքացի Խոստի անց, և Խոճիաց հաղատակ Պողոս Գրասկրի անց, և զինազոր (Ենու Ֆու) Անուանկան Գիշու: Յ. Ա.

Պիտիլու Հայութան Եներալ:

Դոկտ. 2. սեպտեմբեր 1850 ամիս Առաջաց գործն մասնաւոր թուրու

տաւ աշխարդութեամբ. 1. հի՞. 2. կի՞. 3. օ աշխարդութեամբ արց գետը, և Վասպէին ապատամք աղջի Քնչի բէկ զի զի պրեցին, և շատ անդ առաջ վնասով՝ Թխուտաց ոլութիւնն ընթելավ, պատահած Մահմէտ Վամի ապատամին, որ մատզիր էր Ռուսաց տահան ապատամիերա, յուսէ եցին նորա պարը, և անհանա յաջուղութեամբ գաղձան Հոկ'. 9. Այս միջոց և Պ Են'. 1. կի'. Տարչչւ առաջատար կեց Վրացի խոց եւնիւրը, Հոկ'. 8 Խորուն զեսը Արանաւու կողմէն անհանիւրը, նույս մէկ զունգը խոզաւ խորամիեց. 1. բա ջաջորդի խոնիւրան ձեւնաւու էր և Ա իոկ Վամիրալ Արտէւրուն շարժ մունիրը, որ ծովի կողմէն յօրձակիրավ, քանզեց Մահմէտ Վամիրալ Ա մի տնութերը, որով յաս ունէր յար կողմէ որոշել Աստու լուսու ներքու. Այս փայրիկ շարժունա Ռուսոց մած վաս առեց սովոր առանձներան, և առանձնեցոյ Մահմէտ Վամիրի պարագիւմը. Այսիւն 2. Պ Են'. Մոյզ Ա առնեց առաջատամիւց Աւելիս ապջի կողմը, և Կաղէշ պիտիր առերքը:

Համիլ համերգի իւր լիճանականց նոր սիրու տապ, Վայ' ամիրին Տորթից Վեցիկ գետի մըսց 1500 զօրք. և Քոյիմ'. 19 իւ Երկու բոլորին կամեցաւ Աւելիս զաշան յօրձակիրի:

Տայց Աւելիս. (Վ առնելիչ) ուշրաթեամ մէջ զօրաց Արտաւ առաջը Վայիսինի Վայէլ, խմանացով նորա դիմու որութիւնը խորու ոչինչոցուց նորտ խորհուրդը. Համիլ զօրաց մէկ մազ կոյին. 20. պատահէցու. Ծիշ Քիշու առած տեղումը Արտէւրուն զօրաց, և խորաւ կիշիաւ միւս մասը որ զնացել էր Ռայրամ. Վայի կոյին, սահարանիւրը Շնուաց հետեւակ զօրաց, խաղամիւցու զրուեցու. Դիմի մէջ Վ եներու Վայիր Ավելոց Ավելնացի վերաց զօրք հաւ սարելով կամեցաւ անտար կորել և ճակապարհ բանալ, Թեռէտ թշնամիք ձայն չէին համում, բայց թշնականոց բնակիչը շառ մագամ հաւ սրինամ. էն պահու զունգ, որ Ռուսաց ուահմաններու. զերսց յօրձամինին. Վ Եներու Վայիր Ավելոց նոյն, որում էլ ուղերով Յանով' 5, Ե Եսո 6, իւր զօրքը բամենց երկու մասն, մէկն յանձնեց Պատութիւնինի Վեղենցովն և զիկից Պատուի Վառի միւրաց, և միւս ուռու ինքնի և զնաց Գրանդ ալ Բանդ Աւու միւրաց:

Վեղենցովի երթապու. Խետապարհը թէնիւտ մատառուն էր, բայց քաջ չու թէնիւտը զնաց, և համաւ. Պատուի, որ վազ ժամանակաց հետէ ուաղամինիւու բայն էր, և ունիւր հինդ ուշապարհ. Էջնամիւր չկարօւաց երկու զիկ' տուշ. ամբար յըսէ եցան, ունակը հնազանգ վեցան, բնակիչը միւրց հնազանգ վեցան. Վեղենցովն նորանցամբն որու-

տանդներ ուշնելով զարձաւ յաջողութեամբ, Առաջոցի բանակեաց, Այս Ֆէկ փօրինի հարուածը զգաւասացաւ և Գանդայցող Եւութ, ընուիլիքը շուտ հնազանդ վեցան, և բարախին աղաստվեցան Աշոցուն ոյն պորձն յաջողութեամբ աւարտելին յետ սկսաւ անտառն կորսել որդիս որ իւր կամինէ: Չո՞ ինչ կոզմի յաճախօրի մկրտնն՝ Պէտք ներայ Ապօցօք Արզովակին ժայռվեց իւր զօրքը որ յարձակի ԱՌԵ Աշաւաց հրկիլը Ըալինու ամրոցը մերին լիւնակրն զօրքով բռնած ունի Համեր Առը ապատամբը, և նոր նոր ամրութիւններով պիզուոյուց յած էր, և Ըամիլը իւր զօրքով եկիլը ոյլ ոլոնդանելու համար Պէտքը Ապօցօք Արզովակին յանզ՝ և, անտառը կարաւլով յան վարի 8, յանկործ յարձակի լով այժմէօ վախեցաւ թշնամեաց, որ անհնեցեան փափման, և Ըալինու ամրոցը մեոց Առուաց ձեռքու Բայց յետոյ երբար Համեր Առը ապատամբով կառեցաւ Առուաց ը ըսայ վայ յարձակի Չաշան և Եկրի զօրքը, Պէտքը Ապօցօք Արզովակին և ապատամբի թշնամեաց շատր կատորեցին և քանիցու ան զամ պատերազմը նորսովելով ոյն կոզմելը բատուկի ցին Արապուկավին Ապատն, ունանիլով որ Ըամուղ ազգը ոյն մերին ժամանակներում չատ անկազմութիւններ են անում, մէկ փոքրիկ դարսն ապքեց, Պէտք 2, որ թշնամի այդէն ըառական մասու ջարդեցին Յետոյ Եր, 29, յայտ նի զօրք պրկեց թշնամեաց դէմ որ մնծ յալլութեենսիր յետ գարձան Եր, 22, հազար հոգի թշնամիք եկան Լարայի դէղի մերոց, բայց Առուաց զօրք երկու թշնամիք վրաց հասան, շատր ջազր եցին, և շատել զերի բանեցին, մասցեալունքը զատցին փախառական:

Եր, 20, շրա հորիւր թանականը եկան մէկ փոքրիկ Առուաց զօրք դէ մերոց, որ Պէտքը ամրայն փրցու հորիւր համաւ եկն գործ եկան, բայց սաստիկ կոտորածի հանգիսկի լով փափման և ցրուեցման Պէտք, 13, Այսէ Արմիլը Անէբանիք 2440 զօրքով և 8 թօփու յանց Արմիան Հերօնուային թեռնութիւն, Աշակում համբար, որ նոր բնակչացը պատճէ, երկու որ ձանազարհ անելով, և ոյն ձանա պարհի մերոց թշնամեաց անէն նույն կրուի և որոց մասնելով դարձաւ Արմիանի կողմանակահքն էին:

Ըալինու ամրոցը աւնելին յետ Առուաց զօրքը առանց արգելման անտառները կոտրատուելին, և յունդիրի 8 էն սկսած մինչեւ Ժետը՝ 3. անդադար դործը յաւած, էր զնումն Անէպէտ Ըամիլը զօրքը և եռնակածաց զաւդերը շուտ անկազմութիւններ էին անում, մնան անդ անոց 16, 17, 18, 22, և 23, երբ որ Պէտքը Ապօցօք Ապօցօք

Անող Բարբառովներ ու և Բարձր Ա երեսիկու, և Պատկանիկի Մարդկի,
և Անդրեցի ակոռքի զօրքը շարժում էն, թշնամիք շատ բազմութեամբ
և և ժողովրով երգեան աշ երգեան ասի թեև զրայ էն յազմակում,
բայց Մառաց կրակին և ձիւսպներու արագութեան չ'գիմանալով,
միրջուով գախան մասն անուաները. Իւ այսուհետեւ Չաշն ազ
դի վաստակու. Եթեր իրաւ, որովհետեւ երեք Երակը ապանիցցուն:

Եցնայէս և Փոքը Չաշանց երկրումը Համճի Մուրասի գործերը
ուեկի յաջողակ չեր Ալեսցովի զօրքը Ալևնջոյի կողմէն, և Արուկով
ուեց զոյքը. Չաշնի երկոմն յանկաք զրոյ համերով հարկացքեցն
Համճի Մուրասին որ երթաց Շամիք մատ. Մառաց զօրաց պարզու
քաջազործութեանց մէջ, արև անացաւ շորհակարութեան խը հաւա
տարիօմ քաջ ծառացութեան համար Հայազդի Ակել Ռումիու Ան
շերբեակութիւն Յ. Բ.

1854. Հանվարի ամսէն ակնեալ Հայողդի Աստիճանուորաց վօն
գիրութիւնն այսէ, յանվ. 8. Պ ուր," Ակէ" Յափէփ Արոյեսն եղեւ
Բարչալուի Արաւաբառութեան թարգման: Գեւարդ," 24.
Պրուչի Կնեազ Խանէ Արամելիցեանց եղեւ Աստիճանուոր զանազնն
յանձնուարաւեց Իդիւանի թնիքիւցու. Օ ներազական Վաւուաւերտունէ
Դէկէ," 5. Անդիքիւրու. Գաւուական Արաւաբառուն կտրհրդեան Դափի
Արդեւէ". Անդամ," և Ա." Պ ամեարեան կարգեցու թնիքիւրու Գաւա
սաբան Պրակուրու" Նէկ," 13. Կալեւժուի Ակէ" Արթիհուզէ եղեւ Շին
բայիցու Մուրասուն դժմաւոր կամմար Յունիէ" 16. Տեառ" Պ ով"
Բարաջնն Լազորեցն եղեւ Խաքուա Աւեղդնի Պրակուրու. Յունիէ 1.
1854. Պատուակումնիկ Պ օրդնուով կարգեցաւ. Եռիսի քաղաքի Եա
հանդական Արաւաբարիչ Մեկէ Եազուդ Իէկ Մէլք Մելքնեան
Օդուական Արեշու Աւասուի Արաւաբարչն:

Անեկուատեանըրուըդ Մուրասուարի մէջ գախաննեալէ Հակ" Արն
եալ Դամիարի Խանամի, Հիշինամու. որոյ հօր եղացրե Անեաց
Պաւ Դիմիորին վեց Հիշինամուն էր այն անուանի ուղարսովեան
Առաւոց, տան և ինն գարու ակզրանն եղեւ Առասկալ Արաւան
եաց, և որոյ ազդաւիսն եր Յանգուհն Մարիամ, ամսունն վերջն
Ժաշտաւրի վուց Պարգիի Յ. Բ.

ԱՆԵԿՈՒԱՏԵԱՆԸՐՈՒՅԴՆԵՐՆ և ԱՆԿՈՆԱԳՈՒՅՆԵՐՆ

Ծառ տարի պիսի անց կենաց, որ մարդոց մասոց մէջն դուրս

զան մասպաշտութեան և առելքը պարզութեան էր, որ թերահաւառութեան գույքին են, և նոց տեղը թագասոր, Ա. Ետարանական տերիծ և անորութեան պատասխանը Իւր երկու մարդկացին մնայ և ու ողջ պատուցեթեան մարտիները, ովքչափ զրծեց են զետես, որ ուսկա մարդ կ'զանիքի, որ ոչոպիսի բաներուն չ'հաւատաց Ամուշ Քը ոնի Խնձուտանիւթիւնը (Փայտապահեան) Յժող իերինիւն քարու զիներու, Կորորդը, (Պրուսը) մասպաշտութիւնը և առելքը պատշաճ թիւնի խրեանց ձանապարհնելամի զետես, են, Հարթիքանոր հաղարտու և ընթառու եթերագութ զանութեան, և յարթունակոց սահմանման են իւնդ Հաւառը ից մասեւ ոյնպէս, որ երբ յա քննութեսակ մոնի ամենց հաւառը պահանջնին, ինակնեները որ Քրիստոնի ուսան խորը պիտի կրտարքի, որ առեւ և Եթ ու ուղի նորոց Անուն ապրե Համառ Անեն:

Քրոքի մշնօցին հաւառը և մասպաշտութեան և առելքը պատշտեան մէջ զանապահութիւն մնելու շատ ճանր և մեծ գործ չ'ը բաց բարձրի միարը անընան մէզ, մասպահու, մթութիւն ուն գործին, այնընան մնութիւն, Յերաթիւն, պահանջութիւն ունի մեր մէն, որ շատ մարդամ փայլուն մասպաշտութիւնը՝ Տնմարդու հաւառու տեղ և բնակունիւմ։ և կոպիս առելքը պատշտութիւնը՝ Բնութեա Առեւ տարանական ծննդութիւն։ Եւ առա հակառակ քանի մարդ կր բարդ եւ ակնած ունեն օր, որ մասպաշտութեան և առելքը պատշտութեան իրան հետի հետի պահելու պատճեռու սահման լինի անհաւա անունը, քրիզի որ կոմայինը, այնպիսիք, որ համեստութեան յիշութեանը յօւզօք երեխի, մասպաշտութեան և առելքը պատշտութեան նման տարը հաւառու պահելու խաչութեացը, մեր ամեները, Ֆեռնը, ուրի, ուսի ևն ծփել, խըսուն պատի ու ըսցել են, և ոյցոց միւս գայթե կողթեան պամատ են զանեամ։

Մազոց հին սպազմեթիւնն են չար բարի առեւ և բարբեն չար բարբեն իսպատ ցոյց տալ, իսպատ ցոյց, Տնմարդու ծուռ քարտել, և ծուռը՝ Ճշնարկու Ա այ սին մուզպան, որ կամենաց իւր ճանաչուն զիսնեցան և առաջան Նոմարդութիւնը ցոյց տալ սին ժումանակի երբ որ զիսնացի մարդու մասքը կամ կորինակութեանի, կամ անձ նախկութեանի, կամ նախուգանութեանի, կամ աղահութեանի և կամ ո՛ և իսէ մէկ պատճեռու, նախօսպաշտեալ լինի. խիսյն հաւառու նախունաւորը՝ կտափ մուեռնի, (Քուսանի) ու զիջ և ու ողջ պատութեան անեցազը՝ կտափ անհաւա, իբրա ծաղքին զգուշ թեամբ հաւացողը՝ կտափ Անրանաւ, հաւառու աղքիքին ցիր.

մասնակտեամի՞ւ բանագը կ'առաջ առաջարկություն հաւասար դէմ քայլած բաներին պինդ չափաւորոց կ'առջ ճառագաւ, և աշխարհա հաւասար լինդունոց, որոշուր, Աւետիքանի անձաւը ձունին հնազանդ վզըն կ'առաջ ջառակառա Անկը կ'հաւասար երանին, իսր երանիներ տեսիլ կ'կարծէ, և ամեն տեսիլ Վառածմէ յայտնութիւն կ'հաւաքի և ամենացն յայտնութիւն Վաւառանի ձայնին հաւասար թէ մարդեւ, առն այսպիսոցն թէ եղացը, երանդ միշտ տեսիլ չէ, տեսիլ միշտ Վառածմաւոք յայտնութիւն չէ, տեսիլ թէ կ'ընկա հաւա Կանիկը մարգարին առաւ եր հաւա Վասիկի պեղիցիկը առաւ եր հաւա Յովիննաւ տեսիլ առաւ է, Պատ առա, թէ զու ո՛չ Յովի ակի ես, ո՛չ Կանիկը ո՛չ Յովիննաւ Վաւառանի լունց յայտ թէ կ'առաջ Յասիկի պին քառամ եմ, Կանիկը պին կարում, Յովիննաւ պին ագօթք անում, թիվթափակի իմ երանդ յասրը հաւալիս գարճան որ զու Եղացաւու անն եւ, որ եթէ քր խարբն մօրի անձնար, որիտի Վառածմաւունը ջրենը, զու անձաւու ետ Վառածմաւու միաք անձեցու մարդուն, չի և կարու հաւասար հնել, թէ նուն նունիւ է անպատճենուն մաշիճը, նու իւր մարդու յաղթեց ը իւնասութեան, նու իւր աշունին երանմ է մեծ և կասարեան հաւասար աեր նու շատ հաւասութիւն տուզ լիներներ կ'զանի, զու ք մերի և ուկոյ իմաստութեանը, ք անզանեան հաւաս տուզ կ'մասս միացնակ, ու այդ թէ և գանձելու և ծոցընու Պատ հաւան պին ե, որ առա մասս նման համար առասութեանիւ ծովու և մթաքնու միաք ունեցունին շատ կան, ք խարերն կ'ընդունին որիս թերաւաւոսի, և ըստուսամի բանընը:

Անկ ուրիշ անն ես կոյ, որ ո՛չ Յովիկի երանիներուն է հաւաս տում, ո՛չ Կանիկը մահութիւններուն, և ո՛չ Յովիննաւ ուեսիր ներուն կու նորու թիվը ոյ որիտի անքու թէ, Վառածմաւունը զըց մշցն է պրած, ուեսենը նու Վառածմաւունը հաւասար ամ է հնելու, Անուածոյ, ուեսնինը նու մարդութիւն բաներան ակնած զնիւմ է, ուեսենը նու կատարելուպէս - Վառածոյ - հաւասում է, Եղացաւ մարդի է իսր մասս կարութիւնը մարդութիւնը մարդութեանը, շատ մազամ բնութեաւ աղերտ, առամբներա հանեներու, որի նախոց նմանութեանց ուժով աղնակն է ոս աղբը զնում, որ ք մասս հաւասար ակնած է զրդուեցն և ջեմ թէ, յիմարդերու ուրիշ նորու պին աղմասարանութիւնը որշով համեղ երեցու, և ք իւնա տասիրութեանը ձնխորուկեալ հաւասար, մասց անօրդենը: Առեւ որ միազ ըերի իր եր նուառը մազարակեան խրաբը, թէ և Ա աղբան

շարհաբիու թեր առաջի քողոց։ Այս իւր հօտումն խորհրդոյն համական է պարզէս, որպէս խոզը՝ աղքին։ Այս իւր ծառածուու կարծիքը այնուղիւ և ընդունում, որպէս յըտոնի ձշմազառութիւն։ քանի որ իս սիս, կամենաւ հաստատել քո ուղիղ վազդապեսութիւնգ, ոցնքան ու ելի նախարինք կ'օսանոս։ Թե՛րահաւատը՝ քեզ համարձակ կ'ասէ հանուչու, անձաւատը՝ քեզ վրայ սնաւն կ'գնէ՝ առելուրուու։ Ինչու հաւատը՝ քեզ կ'քարազէ նացիւու ացնուհեաւ սկանջ վնազները կ'սիրին մէկ զնիկու երես նացերս, ո՞րչափ կ'գարմանան նորա իմաստութեան, ոցնքան առաջնու առաջնու երկնոյին Դաշերու, զու կ'լինիս ուղրմելի նախաւալու։

Ո՞վ առըս հաւատը, ո՞վ առըս աթոս, որոյ վերոց բազմեալ կ'ա Վրիստոս, ևս քեզ այնպէս եմ տեմաւմ, որպէս Թէ մէկ նու և լայնասարած ծովի մէջ, ամենոցն կողմն քամֆիները և աղքները ըս վերս են կատաղած։ ծովի տակի քարիքը՝ քեզ են հակառակ, որ մէկ հուզրդը ծովին, ունացն իւր ապաստոնիկրով՝ քեզ հետ և կրա վում։ աշխարհը իւր բորբութիւններով՝ քո ընդ զէմ է վառփած պատ րաստված։ բայց զու համոզարտ զնում ևս դէպ, ի՞նաւահանուիստը, ոչ քամին է կարող քեզ վախեցնել, ոչ աղքներն են կազող քեզ վաստել։ ո՞չ քարերն են կարող քեզ թշնամութիւն ունել, ուու այն ես, որոց համար խօսեցու Վրիստոսի բերանը, Թէ դուռաւ պահեաց ընդ ք' յա նոհարինչն։ Ես յա խօսորը առայ Վրիստոս եկեղեցեց համար, և ես հաւատը առում եմ ոյն հաւատպէն, որ առետապանի ուրախ մարք ընդունելութեան վերոց լինի հաստատած եկեղեցեց առասերիստ և սահացթաք քարազութեան վերոց հիմնած։

Հաւատը չէ հրամացում հաւատուլ՝ Թէ առն մէջը կան չերեւ, Յաւ իսուսութիւնը։ Թէ ջրերումը կան (առջեւ) Թէ պարտ, քերումը՝ կան յաւը իսկառուան, (առ և առջինիւն) բայց հրամացում է՝ որ հաւատանիք Թէ Վրիստոս իւր երկրաւոր կենցուղովորութեան մէջ շատ ոցներ զեկե հանեց մարդումնեն, շատ այսահար, գիւտունը, ըւամաս և այլ ցոււա պարներ բժշկել։

Հաւատը չէ հրամացում հաւատալ թէ թու, վեճայն, բայց ոչնչ, քոշառը ունին մէկ նշանակութիւն, զուշակութիւն։ ըս կամ վաս հեաւանք, ոչ հրամացում է՝ որ հաւատանք Թէ մարդարէք և այլ հաղեկիր մարդինի ապակոցն իմանում էին Աստուծոյ հոգոյ

ողեցութեամբ և ազումի լինելու բաները՝ հաջարաւոք տարի առաջ գուշակում էին:

Հաւատը չէ հրանցում հաւատալ՝ թէ աղօնեց, էսպէլ, բանով և ոյլ զանուզն յուսութիւնը մէկ զօրութիւն ունին. բայց հրանցում է հաւատով, որ որպէս Քրիստոսին յառաջ, ոյն պէս և նիբն Քրիստոս և Քրիստոսի աշակերտըն ձեռն զներով, միան հանդերձից մերձենալով, կամ՝ գտուազնին զիսցելով, կամ աղօթքով, կամ հրանցնած, շատ բայց իւսութիւններ արելին:

Հաւատը չէ հրանցում հաւատալ՝ թէ կայ ՚ի մերայ աշխարհի կախալութիւն, գիւթութիւն, մոզութիւն, ըրձութիւն, և այն և այն ոյլ հրանցում է հաւատալ, թէ Մազսիսի և անմակր եղիուտացոց կախարդները՝ Հանեսը և Համբէսը շատ մեծամեծ որանչելի են անում Փորտանի և Խորոցեցաց առջևը կախալութիւններ և առաջօր:

Հաւատը չէ հրանցում հաւատալ՝ թէ կարող է սասանացն մարդու մաս զալ. բայց հրանցում է հաւատալ, որ սասանացն փոք ձերը համար մաս եկա խէլ Քրիստոսին, և նորա հետ Ըստուծոյ մարդնելի կամաց թշրւութեամբ՝ համարձակեցաւ. Ամարանութիւններ սնել, փոքձել, ջանով՝ որ դաշնակղեցնէ. և այլ զանազն բաներ, մինչեւ որ նիբը խոցուատկիցնցաւ:

Եղանակ. Հաւատը թէ տնիս, բան զաւետարանն ուելի մի՛ հաւատար. և աւետարանին երբ որ հաւատանցիր, հաւատա և այն բանին, որ Քրիստոս սասանացի ամեն իշխանութիւնը կողոպտեց, կապեց, որ Հկորողանոց ո՛չ վնասէ, ո՛չ մօրդի ցնել, ո՛չ ինարել, և թէ ոյսուհետեւ մէկ բան կարծեա՝ թէ կրկն այն ապրիւթներէն է, բնութել և խարում, որպէս և եթէ ասես, այս շկայ կամ այն շկայ:

ԱԼՏԵՐ ԾԱԿԱՆ ԽՈՒԱՐԵ

Առաջն և Մազսիսի

Եղինացին մարմինները երկու տեսակե են. մէկը Աղոյադ Աղոյացին, և միւսը Ծորիայն Աղոյէջ. Ծորոյժ Ծաղկերը նորքան, որ ինչպէս մենց տեսառութենք և կազմութենք խրեանց տեղերը կարծ միջացումք չեն փոխախում, այլ ոյնպէս են երեւում, իբր թէ

միշտ մեկ ուղղ են կը ցած, և երբ թէ՛ մեկ զմէկէ մի և այս հետո
որպէսիւն են պահում։ Ելքո հակուակի Շաբաթակոն Առաջնօր
կոմ Շաբաթակոն երեսով մազմանիւրը, կոմ Մարգարիտները՝ նորո
են, որ զբաղի կերպով երեսով են որ միշտ իր պահուաց ուսութչը փոփոխու
են, և այս պահուակոն երեսներ մաս են եղեամ մեկ զմէկէ, և եր
ընթան մեկ զմէկէ հեռու, նույնիւ և Վեցորդ առուած Առաջնօրն
երբեւն մաս են մնում, երբեւն հեռու։

Վեցորդ Առաջնօրը՝ (որ ոնցքամի կերպով իր պահուաց շաբաթուը կու¹
ուագուամնեն) լուսուոր և արոյնաւ մազմանիւր են պատճենու ամեն
ուսութակոն լոյն իրենց մեջ և առու հաստատութիւնն ուն է, որ Վր
զմէկէն անդրան մուշտի հեռու են, որ չեն կորու նորուակն ըցո ըն
դունիւր։ Խակ Մոլուսանիւրը խուար մազմանիւր են, և միոցն ուն ժա
մանուի կերպին, կորու ըցո կուանուն Վեցորդ Առաջնօրին, թիզուն
որ մար Վրեղամն է. Դւ ոս էրկու ուսուակ Վեցորդ և Շաբաթակոն
Առաջնօրը ամենի ուն փարձով կունաչչին և կունաչչին, որ Վե
չորդ Առաջնօրը ըցոր շամ պարձաւ, վառվառուն, և չուզուանի է.
Խակ Շաբաթակոն Վրեղամն ըցոր առավ, առջու և չունանդ աղեատ
Բայց զիսուոր բանուածան եթենոր, որով որ Վեցորդ Առաջնօրը
կուաց ին Մոլուսանիւրէն, Մոլուսանիւրու բարձուց սեւհաւիսուն աղատ
շաբաթուն է, որ շատ աւելի բարձուի կերպին։

Վեցորդ Առաջնօրը մեջն մեջ համար քան զամենն առելի երեսն
ին և ծաղկաց ոյնը՝ Եղագակն է. Խակ միու Վեցորդ Առաջնօրը մեկ
զմէկէ զանազանիւր են կերպուաց ուսուակնեալ, որոյնաւութիւնով,
մեծաթիւնով և համերն ուսուակ հնուու յիւնուու. Խակ Վեցորդ Առ
աջնօրը՝ ոս մեր կըրեն հետո այս բնութիւնոր՝ ոյսքան չափացնաց է, որ
եթէ մեկ ենոգանութէ կունենանիւր ուսումն արձունիւր, և ոս առաջնօրը
(Վահան) ամեն մեկ երկփառիւրն (ախուաց) եմք հարիս քցոյ Թու
շելու մինքը վեց հազար մինուն և մեկ հազար և մեց հազար ուսու
րութիւն հազար կհանուի ոս Վեցորդ Առաջնօր, որ քան զամենն Վե
չորդ Առաջնօրը՝ մեր Վեցորդին մասին է համարգուն։

Առաջնօր։ Առաջնօր առաջնօր առաջնօր պատճեն պատճենցաւ. Քաջեւա
ցուոց աշխարհամը, քանարոց առաջնօր Առաջնօրացիւր և Առեղու
պատճեն համարիցնան Պատճենացիւր, որ ոս ժամանակոց դիտութեան
և հառըներու միջնութիւնուն ներածնն չափ կունենան թէ. Մարգարիտ
ները եօնն են, և ոյն եօնն մազմանիւրուն զբան կերպուաց ուսու
րութիւններու մասնանուր, և առու բարձութեացնիւր Կորիւնու. եօ
նիւր պարան, և եօնն հրահայիբներուն, ոս կուպուր։

Օւհազ.	Եղիշեմի.	Խավանաշ.	Հմագարեթի.	Պիլնէ
Է. Արևշեմի.	Լուսնաշաղ.	Սաթուրն.	Ըստաթ.	Բաթիմ.
Հ. Արփես.	Հայուս.	Տարս.	Երեքշողեթի.	Երկաթ.
Տ. Ամել.	Մերգալին.	Մոհե.	Ավրոնի.	Ոսկե.
Շ. Օռեցյ.	Առարքը.	Անենց.	Արքաթ.	Արքեկ.
Չ. Օռալիտ.	Ժայռանա.	Երկուռի.	Զարկըշողեթի.	Խոկիկ.
Դ. Անձառ.	Լուսին.	Լուս.	Երկուարեթի.	Աքալդ.

Խոց յեց երբ. որ ո ի ի ունից զանութեցու, բնաւրին և իմաստն, որ
Վահեպահի մարտակ չէ մաս մեց Յետոց ասացին որ Եղիկը մա-
րտակ է, չինչուն եօթը. Յայ Լուսիր հոնեցին մարտակներու
կարգէն. Ա երջաղը 1781 թուն եօթը համարեցին. Փայութու, Լու-
սուեցիր, Երկիր, Հայուս, Լուսիթազ, Երկակ և Արքանին որ
նոր Եր գառն ողի ժամանակը Խոց յետ ոցնորի ժամանակ ժա-
մանակ զանութեցու նոր նոր մարտակները, որդին և մինչև ոցնմ դըս-
նում է. Եր գառնները որու հն խընտեց ժամանակականն իսր-
պու, և դրանունիրա անանուլ Երկեմորէ. զառ. Հ. Փիտոցի 1801.
Յունգարի 1. Գլուխ զառ. Օլովերո, 1802. Վարսի 28. Հերա-
զուս Հարութենի 1804. Անգուսունի 1. Ա եռուս. զառ. Օլովերո,
1807. Վարսի 29. Վարքատ զառ. Հերէ. 1845. Վեկուսմելքը 8.
Հերէ. զառու նոյն. Հերէ 1847. Յայիս 1. Խըս կոմ Նիփածան-
դուս Հունու. 1847. Օգոստոսի 13. Ալյու հետ զառլան եր և
Պալդոն, որ 1848 զառ. Երիշուն Գաղու խային բոց ոցնմ ա-
ռաւմն թէ նու մարտակ չէ. Վայէ հետեւ զանվածներն են. Վետին,
Հենգիս, Գործենազ, Անդրտիսա, Փյուրս, Խանիս, և Եղերիս.

ԽԵՐԱՎԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.

Ո ՞ ՞ ՞ ՞ ՞

Վարդու կազմաթիւնք նաև է ոչ կաթնոյ մասնէ առնող կեր-
տութեալու. շատերու կազմութերութեան հետո.

Մնդեան կամ մակրան կենաց պաշտօնեցը, որն որ ոչ կենաց ա-
նիւթեալ անիւթեան, համարեան թէ նայն են, ինչ որ ունի և մարդը. զայց-
ութեանց պահանջներու. կազմաթիւնք նայուի և մարդու մէջ առելք
մէջ զանազան թիւն չէ այց տուիս.

* Բացի այսու անհանցիւ. մարդու և ոչ կենաչներու մէջ

Կ գոնզի անշատի տարբերութիւն՝ մարդոց ընութեան մուաւութեան պատճառաւ:

Անդամանվնութեան կրօնաներով եղք որ զիտունները քննում են մարդոց զիսի ու զեղը, ու մասնաւմ է, որ մարդոց այս մուաւութական դոր ծանելու թեան գործարանը (թ ռազդը) աւելի փթթած (ռազդական) է, և ունի կրտարդու կրզմանթիւն, քան զայլ կենդանիները:

Մարդոց ու զեղը կիսարուրուակ կիսազոննուները, համեմատելով ոյլ կենդանիներու ու զեղնի կիսազոննուներուն, ունին մեծ տարածութիւն, աւելի մեծ փթթածն և թուրզ շատ խորտակութ ծալուածք, որ ու զեղնի երեսը ծածկումն Աղջողի յետի բաժներ այնուիս հեռու է զեղ ՚ի յետը տարածված, որ իրման ծածկում է իրու ու չու ։ Այնազին ու զեղնի կիսազոննոր տաւազի մասունց բարձրութիւնը է պատճառն՝ որ մեր ճակատը լինում է բարձր և զուրս բնկած, և մեր երեմն գորդ է համեմատութեամբ ոյլ կաթնով մուսնդ առնող կենդանիներուն։ Կա երկու պատճառներին է զուրս գայլու ոյն, որ մեր ոչինչ անիւնը աւելի բաց է՝ քան թէ ոյլ կենդանիներունը, որինք որ մերձ են մոդ երեանց փիզիքական (բանան) կազմութեաները։ Մարդու մարմնոց անդամները ևս իւրեանց կազմութեամբը ունին մեծ զանազանութիւն, որ մարդուն տախիս է մեծ գերազանցութիւն ոյլ կենդանիներու մերաց, և ոգութիւն է տալիս, որ նորա կարօղութիւնները մեծապէս տարածվին:

Կործրի (շանչոց, իսմ ու շոշի) մատուցները ունին շատ բարձր դրութիւն բաներու և շշափելու համար։ Մարդու մասները երկայն են և հեշտ ճապիզ (չի առաջին)։ Մարդու մասները կարող են փակացի և բացից ու թէ միայն միամիտ, այլև մէկ մէկ, որն որ ոչ չեռներ ունեցաղ կենդանիները չեն կարող մնել։ Բաւթը (թէ նույն նիշպէս որ կապիկի ձեռնին միօքնակ բաժանմած, ընդդիմութեալ), մարդոց ձեռք մէջ աւելի երկար է, և այս պատճառաւ աւելի հեշտ ու թեամբ կարող է մօտենալ ոյլ մասներու բռնու կողմի արմատներուն կամ ծացրերուն, և աւելի մնխաւ կարողէ շշափել մանր առարկաները։ Լշառնդները ունին բայն և տափակ ձի, ծածկումն մասներու ծացրերու երեմները, և բանելու համար մասներու ծացրերուն զօրութիւն տալով, օգնութիւն են անում նուրբ շշափման։ Մարդու ձեռքի թաթը՝ և նորա յետ միամին կուռը՝ կարող է ամեն կողմը շարժիլ, ոյլ ուսազըսւխը՝ որ բայն թիսակի հետ և երկոյն կուրծրի ուսորդի հետ կպած է, մուռմ է անշարժ։

Մարդիրային մարմնոց անզ անմերու գործը և աշխատանքը աւելի զա-

Կազմն են, քան թէ այլ կենդանիներունը, և ոյս զանազանութիւնը որովհետ ընտութեան մէջ, նոյնպէս արհետապահն գործունեան մէջ օգնութիւն են անում՝ որ կատարելաւործութեան ներդործութիւնները. Եմն զազաններու առջևի անդամները պէտք են զալիս շարժ և ելու համար, բայց շարժելու հետ միասին համագալանցն պարծիք են և բանելու. Որպէս հակառակ մարդոց յետեւի անդամներն են միւս պատրաստութեան գալու համար և կանգներու, և շարժելու, իսկ առաջի անդամները մուռմ են ազատ և պէտք են զալիս միացն բանելու և շշափելու համար:

Մարդու ազգորերձ (հշտեւ բեղ ՚ վ. վ.) կանգնելը՝ ունալք կարծութեան թէ, ընտական չէ, այլ զուրս է եկուծ անխորութեան և անունուէ, բայց այլ չէ ուզու, կեծէ մէկ մարդ միբարի տանկանցը միշտ չորս սարի մերոց ման գալ, կարծեմ՝ որ անկարելի որինի լինելու Արքանի որ կամքեալ մաւող կենդանիք կան, նոյս մէջն միայն մարդու յիտի մանդ անները պէտքն են սարբած, որ կարտ զանց մարմինը ուռքի վեց կազզութել պահել. մարդու բոլոր կաղամակիրարութիւնը պիտի է շնորհ, որ մաշտը կարողանաց ուրեմն վեր պահել, մարմինը ուղղաբերձ բռնել. իւ այս կերպի մարդու շարժ և մանելու և հեշտ են, պատճառաբ նորա սաներու և կըսանկներու. կազմութիւնն է:

Այս օրինակաւ երկու ձեռք և երկու ոտք ունենալը՝ իսկապէս մի միայն մարդու սեպհականութիւնն է:

Մէկ ոյլ երեւելի նշան, որ մարդուն զանուղանում է այլ կաթնոսի մասնաց առնող կենդանիներին առհասորակ ձայնի գործիքներու կատարելութիւնն է. Մի միայն մարդը անու այն կարագութիւնը, որ անդամներով բաժանուած ձայները՝ լեզուալ բաղկացնում է, և այն ձայներու միաւորութիւնը՝ առվում է բան կամ խռու:

Այս մարդը, որ աղիքան բարձր է միւս կենդանիներին իւր իմեւ քով և իւր հնապահելու ներգործութիւնով, թնակոն զօրութեան մէջ շատ տկար է երեսում. Մարդու շարժումը շատ ծանր է՝ քան միւս կենդանիներունը՝ որ նորա նման են Շնութիւնը չէ առեւլ մարդոյն և պաշտպանողական, և ոչ յարձակին գործիք. Մարդոց մարմինի մէծ մասը մերկ (տիպ) լինելով, կորուսմ է օսուր ծածկցիթի՝ որ որպէս փոփոխութիւններից պահպանին. Մարդոց հասակի անումը և նորա ուժոց մասնութը՝ շատ ծանր է կատարիւամ քան ոյլ կենդանիներունը. Այս կերպով՝ եթէ ընտթիւնը տուած չլինէր մարդուն այն բնակու ուղելցունիւն (Instinct), որ քարշում է մարդուն՝ որ մին-

ւորզի իւր նմաններու Հետ՝ միաբանութիւն ունենալ, եւել, որ մարդ գը չ'ունենար իւնք ու միար, որ բնութեան պակասութիւնը՝ կա լողացնար տղչեստով բայցերու Հասրը ղըսնել, այս ժամանակից մարդը կ'լինէր օղորմելի և խղճակի քան զանեն համեմերը, որ բնուկ վաճ են ոշխարհի երեսն, և մ'զգկան ունակը չառ չուս ընտօնինց կ'լինէր Այս միմայն վախող աղձ օգնութիւնը, և մարդու Հասրա զէս միտրը՝ տուել է մարդուն այս համբար, որ մարդը կարուզա նոց իւր իշխանաթեան ներքայ նուածել այնպիսի զագուններ, այնպի մի եաբներ, որ քան զու չառ զարեց են, և մշտ մարդուն թշնամի Այս ուստամառ մարդկացն աղցը չափարանց բացմացու, և ցուե ցառ աշխարհի երես ամեն կազմերը:

Որովհետեւ մարդը, 'ի բնութիւններ նշանակիած է՝ որ յօր նմաններու հետ միաբանութեամբ կենաց, այս ուստամառ պիտի ճանա չենք՝ որ մարդու խեկական կերակուրը սիստի լինի եռաւելն և ո՛չ անշուն, և այս կազմիրը հաստատումէ մարդուս մարդուս կողազական զործու բաններու արամագրութիւնը:

Մարդու տառամեները այնպէս են սուրբած, ինչպէս որ այլ պատու ուտող կենդանիներու տոտամեները (աչու, չուտի, աչուտի) Մարդու տառամագրը՝ պարզ է, աղիշտի խողովակը բաւական լցն, և հասու աշ վերը (հաշուալիչը) անի չափու որ ընդարձակութիւնն:

Մարդու ծննդները (ընաւ ջանա) կրաք են և մազքը խոզտամբ որովհետեւ միւս տառամեներու Հետ հատաք են, չեն թուշում, որ մազք կարուզաց համարանիկ կարսել միւր, թէ որ առաջ եփած չլինի Բացց մարդ չուտով և հեղուաթեամի և սուսում կերակուրի պէս զործ ածել ջանովան կենդանիներու միւր, մարդինը, և այս կեն զաննենիրու ուտու սուհի է օգնում մարդու զօրութեան փթթւելուն (Յացք կենաց) և առազջութեան ուահարանիրուն, քան թէ խոսեցին կերակուրը Յացքի է որ մարդը առաջ ջանութեւ էր, բայց երբոր մի տրումիցու բնիկերութեան մէջ կենալ զարձաւ ուսնակիր (աշ առն իր ուտուն)

ԲԱՐՁՐՈՒՄ

Օհացրագոյն յաջուշանիւնը՝ անշուշնչեան ունակն է, և հայուսդոյն ան յաջուշանիւնը՝ յաջուշնչեան:

Մէկ երեւելի Երկարու (Աշոյք) իւր Թագաւորին սիրելի մէկ օր

իւր հաւատութիւն ծառ աղի հետ պնում է բարձրախաւ եւր որ մասնաւմ է առաջանի (Հաւատութ) մէջ, յանկարծ մասնէն իւր անդամանց (այլու) մասանին բնիւում է ասցը ի՞՞նչ զրգանքը է զարմանաւը Ա հետիւր, երբ որ առևառ մ' է, որ մասանին ջըթի տակ չ' զնաց, ով լ ջըթ վրաց ճանաւ խույս տառ մ' է իւր ծառացն, թէ այս մէծ ուն բաշխութիւն նշան է ինձ իրաւը մէկ քանի ովհն յետ, թառաւորի բաղկաւթեան պատահելով՝ այս Ա էջերը տբորբում է մէկ հեռու քազար, ուր որ օքրաս օրէ նեղութիւն քաշելով բնիւում է մած ապրաւութիւնն է կարօւութեան մէջ, և միջքաղէս ասութիւ հիւան զաթեան վրաց պարզ, մերձ կ' մասն հանում է Վայ հաւատացմ' ծառացն, որ միշտ մօսնիր՝ շատ վշտանում էր իւր տիրոջ ապաբուզութեան միջոց

Հաւատութը որ փորբ ինչ տառացաւ թեամ զարձաւ, միջար ուզեց մէկ տոր տար շրջուց

Օստացն շատ մէծ նեղութիւն քաշելով հայոց զունիթէ մաւրա րու, հաղիւթէ իրաւոց այս շրջան եփել, և մէկ խեցի քեւզանի մէջ լցոն բերեց իւր տիրոջ առաջը

Ա էջերը որ զարդարում վրացաւ պատկոծ տեղէն, և անիրազին բայց նաևամ ձեռալ առաւ այն խեցի տևանք, որ շրջան տար տար մէկ խոշուն, յանկարծ վերին մէկ մուկ բնիւու ոյն խեցի մէջ, շարսն մարսաւուց և թափեց չշառաւոյն որ առաւու այս վարժին շարաւար տպարագգութիւնը, երկու ձեռալ զվեխն տարեց և սկսաւ ըստ քացց հիւանդ Ա էջերը ծիծառեցի տառու որդեսնէ ուրախ կացիր, սպասի ապաբազութիւնը, բայց առարութեան յիտ զանձազաւ նշանն է, ես յոյ անիմ, որ մեր վաս օրեցը անցնաւ, ոյսուհետեւ բարձը պիտի ինձ մասնաց, որովհետեւ չայցադրութեան ու ինչուն է անյանց շնորհը, և ծառացն անցնանաւուն անցնանաւուն Իրաւը որ նայն որ թագաւորէն հրաման եկաւ որ միւսանկամ Ա էջերունիր ուսունց

Ծանոթացնեաւ

Տարածութաւ և պարտականութաւ

Ա բաստամաւ, Օկրումնոց Անժելինց Այսուխարաւթիւնն յոցանումն, ո՞ւ կամենց հասուցանել մասերիու, իսկ պաղբեադն առ նոււ, ներբայրեալ շնուռածներուն

Տեղական Արդյունաբանական մատ 250 մազդու կազմակերպությունից և այլ շնուռաձրին	30000 ռուբլու
Տեղական Արդյունաբանական մատ 250 մազդու կազմակերպությունից և այլ շնուռաձրին	3700 ռուբլու
Տեղական Արդյունաբանական մատ 250 մազդու կազմակերպությունից և այլ շնուռաձրին	8000 ռուբլու
Տողման Կմինի Ապրիլի 26. պերետորժ կայն 30 լիտ.	
Հայոց ամրոցում կամենգանոսի տուն շինել.	37000 ռուբլու
Երևանու հիւստույքն աշտարակի տաճքուրն շինելու	1040 ռուբլու
Երևանու ամրոցումը. Կապիտալի Ֆինեկ շինելու	100. հարուցոյ համար.
Տողման Կմինի Դրեսան Արդյունաբանակազմակարութեանն Ապրիլի 16. պերետորժ կայն 20.	22000 ռուբլու
Բարեկայ ամրոցումը՝ Շահի պարագի շինելու	3870 ռուբլու
Տողման Առանձինականի կառավարութեանն Արդյունաբանակարութեանն Ապրիլի 30.	
Հայոց ամրոցումն Խնձորենի պործարանի շինելու.	1270 ռուբլու
Տողման Առանձինականի կայն. Արդյունաբանակարութեանն Ապրիլի 26. պիրի. 30	
Առաջարկագույն ամրոցում. Առաջալիք Բասարիկի վրաց կողմանի առ մօւսու երկրամատի եռակը շինել.	840 ռուբլու
Կոմիսին և կոմիտեն շինելու համար մատերիալ հասցեն. 959 ռուբլու	
Տողման Կմինի Օ ակատալութեանն Արդյունաբանակարութեանն Ապրիլի 26. պերետորժ. 30.	
Հայոց ամրոցու կառավարութեանն զանազան շինուածք.	2680 ռուբլու
Տողման Կմինի Ամէրանդրապոլ. Ապրիլի 31. պերետորժ. Ապրիլի 31. Ապրիլի 19 — 22. պիրի. Շահանակ Պարտ բանալի փաշոսի առանցքայն որպիս	

Տիկին:

Առաջարկագույն առ մօւսու եռակը

Տագավոր. Մարտ 3 րո. 1851 թվական.

Պետական Սեւանու Ի. Օրբելի.

Խթանի Աշխարհ Լուստի Տ. Գորգ. Պատուական.

Դ Տագավոր Տ. Գորգ. Պատուական Պատուական.